

Сыаната
3 харчы

Билэгий — үүт ыамын үрдэтнэгэ баяларынлаах
ном. Ону эвдүү тутумуохха, сыллаары кирбнлэри
толоруга бее амылаты ууруохха.

«Ууга сурьбуут нур-
дук...» Чурагчы сальсо-
втын исполкома социали-
стический союуоналлы, об-
щественный барэдрэги ба-
дрэгсүүгэ, арытлааны
улары охсугууга ааспыт
сыгга мылпыт үлэтин тү-
гүсүгүн коммунист, сэрн
уона үлэ ветераннарын
оройуон мининистри сою-
ты председателэ В. А.
Макаров II итинник смя-
нилата, Вэргэн сылабыт,
Ити санааны атыттар эмнэ
тыттыр.

Кырддын. 1986 сылга
стирктэн милицияда апа-
дылмын 207-нм, кы-
ра күлүгөннөйүн 53 тү-
дөлтөн ачатылынылар.
Ол эрэри колубунай бу-
рубу оңоруу 14 түбэлте-
ни улаатта. Биреагаһы-
тар баар буоллулар. Ары-
гы иһин баран рулга оло-
руу, суолта быһылааннар
салтаналлар.

Того итгэнийг? Бэрээдэг, дысшиллынзгнн бэрэгтүү туһуун сессияра эрэ буолбака, араас талһынаах муһуһахтарга уураах. Ыһаарыы бэрэ ыһыллар. Олору тобуу үгэсэ кубулуһаары сина ба буолбат дуо? Ыраета барбака наркологическай кабинеты ыллаха, ону надыуһаахтнн үлэдэтэр туһуун кэлсэлһиппнт хас да сыл буолла. Ол ардэ билгэ эппиттннрдик үлэдэбэт бичичинэтин оро-йууһаахы кини балыһа кылабыһнай тһаһн салууһааччы М. Н. Ермолова бу да сырыыта урукку курдук «кадр тнйбэтннэ» ыһаарда. Хаһаанга днээн кини бу «капо хал-лаантан түһэ» днэбэттнн кэтэһн олоруохтаары? Итн бөлүрүөс уталыһпак-ка ыһаарыллар кэмэ уол-дыспытын аһардас «Якут-агропромстрой» учааста-тыттан 32, днэ-уот, ком-мунальнай хайһаыстыба производствейный управле-ниетыттан 23, «Агропром-хия» холбоһугуттан 15 кини аһыһылан милиция-га түбэһит тахчыларла даһаны көрдөрө.

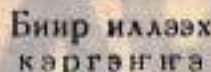
Ордун албых буруй рай-
пона (8), эт-үчт комбина-
тыгар (3), тубдиспансерга
(3), «Агропромхимия» хол-
боһугар (3) өнөхүлүнү-
лар. Ол эрэри бу тэрлэт-
тиэлэртэн үс мянгалыла-
рыгар сыт устатыгар та-
баарыстын суутунан бир
да дымаа көрүллүбүт.
Сельсовет социалистичес-
кай союунаска баста-
нааннай комиссияга (пре-
седатель Макаров Е. И.)
бытееиннах үлэни ыыппа-
тадын агарлас ити да-
чахын бигерсээр.

Салгыншээрэ общественнай бэрээдэги бэрэгтүүлүүг сүрүшүүр үлэни Н. Р. Баранков председателлаах олоннай пуун мылхатхавч этэ. Хомойуох иһин, ити пуун байэтин авалан толоро идик. Билигин да дьхууруустубада тахсыбат ДНД чилимнэра үлсүн милиции дьэнигэр мустан олорон баран тарганааллар. Сыл устатыгар дружиннистарынан бэрээдэги көһөстүүлэргэ алта ара боротонуол оҥоһулунна. Көрбүт курдук, олоннай пуун салаааччыта үлэтин тохто, Отгон сессияда Баранковтан быһаарыы алыллыбата, мыйтыгы оҥоһуллубата. Ким да онуугу ирдирги надалааҕынан аахтата. Обществнай бэрээдэги, социалистическай союуһунай бэрэгтүүлүүгэ сирэй эппиэтинэстээх табыарыстартан үлэ тохтубутугар ким да буруйдаммата. Багар, ити урууку өттүгэр эппиэтинэһи ким сүтэре чоппучуолкайдаммататыттан буолуо.

Бынаары олус уонсай
тылларынан сурулунна.
Биэр куууу холобурга
ылыадыг: «Салиэнньэ»
общественнай бэрэдэс
харыстыыр опорнай нуока
(председатель Барашков
И. Р., участковый инспек-
тор Виграфов К. Н.) бэ-
рэдэги олохтоонунга
дьинчакхы тэрийэр-сүрүн-
нүүр куус буоларын кур-
дук үлэни тэрийэллэрин
ирдиэргэ». Эбэтэр эссе
маныгыс холобурдуобуй.
«Сельсовет исполнома
уларыта тутуу тыһыыгар
сеп түбөһүннэрэн салиэн-
ньэ» общественнай бэ-
рэдэги, үлэ дьиссипи-
линистин бөгөргөтүүгэ
болломтотун күүһүрдэри-
гэр. Бу болтуруоска тэ-
риллэлэр уонна общес-
твеннай тэрилтэлэр сала-
һааччыларыгар нөдөбүн
күүскэ туруорарга. Дьэ
итининч быһаарымылар
кимн туохха чопчу эбэ-
һинэстииллэрий? Дьини
инч. итэҕэстэни туора-
тарга болломто бастаан
туохха ууруллуоктаада
чопчуланыахтаада, туора-
тыллан болдьодо хайаан
да ыһыллыахтаада.

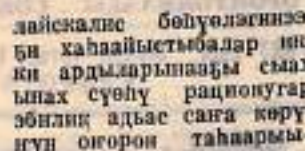
Түмүккө бири ийи таабы бадарыллар: сельсовет исполкомун председатели И. А. Никитиничка бышыарыкта суо бынаарыллар толорулдуу ларын хайдах тынан ирдизей? Энийл эмиз үл түмүгү «суута сүрүбута күндүк буюларай?

Л. УНАРОВА.
«СО» корр.

Кулун тутар:
Латвийской ССР

Латвийская ССР. Вал-
миепский край. Зн.

ны саалаата. Торфаттан
сүснү снпр патока
бэлэмизэим иделын
Латвийскай ССР НА Ма
химиятыгар институтун
ученай дара көтөхлүттөр

Ити бородууксуяны
онорон тааары сүрүн
ордугуни чачыанга, тех-
нологияны сүдүргүтү,
предиритиени кытары
нжкэлззз айылга сыр-
тун саппаа албаз бу-
лаллар. Хас бирдин то-
на уута суох торфатан
900 килограмм сүөнү
сманалах эбин ашамы-
ылаллар. Ону туурамы
мчат сүөнү толону-
тууге суукада ортоту-
на 72-ин грамм эбин
привеи биризе.

Синионка: хавзайме-
тыбалар икки ардылары-
кылы сыха куурдар от-
делениета.

В. Лисицын фотота-
сста фотохрониката.

Редацияда Чурагчмы
сэлгээгээтэй олохтоо
А. Моисеева «Радио
сагарбат, төлөбүр
ирдэнэр» дэж төбөлөөх
суута бу дьыл олуньбу
5 күнүгэр кинирбита. Онно
кини Тракторай уулдуса
18 уонна 12 нүмэрдээх
дьылларигэр радио са-
гарбатага үс сыл буолбу-
ту, оттой төлөбүр ирдэ-
нэ турарын туһуван су-
руйбута. Онуоха АТС дьу-
һурунай техникэ М. Н.
Захарова манньм эппэт
тээтэ.

«Радио санарбат буолбута кырдыктаах. Ол эрэри ити туһунан олохтоохтортон АТС-ка ханна да сигнал бириэмэтигэр киллэрэллэбэтэх. радио холбоһор лияннытын ааспыт нэчээлэрдэ монтердар Д. Д. Посельский, П. П. Егоров онордулар. Билигин олохтоохтортон радио ханна кэртэн ханнак кэмтэ диэри санарбататын туһунан чуолкэй ысырааһы киллэрэллэниэхтэ, миннээх талобуртан босхолобуохтаах».

Ааспыт сүүл бүтүүтүгэр
Арыылаахтан Ф. Попов
«Хамнаас төлөбүр» суох
үлээниини» диян суругу
иллирибтэ. Оһио автор көр-
мөхх үлэнииттэригэр сө-
түннэһи ыйга хамнаас толо-
ру төлөмнөтөдүн, ферма-
таа өттүгэр үлэлэригэ
сылдыбыттарга нэрээ
сыбыллыбаттарын туһунан
суруйбута. Онуоха совхоз
парткомин секретары
А. Р. Саргыдаев маннь
эппиэттээтэ:

«Суруйуу суньшунэ»
сонтөөх. Сэтниньн мйга
нормоох бородууксуйн
бязрбэтэзэин үлэинтэр-
гэ күнгэ 3-түү солк. а-
быллан үлэзэбүт күнэ-
ринэ абанса бөөрлэбүт.
Быстах үлэзэргэ сым-
дыбыттарга сэтниньнэ,
кырдык, нэрээт сабыл-
дыбатах. Ол мйга толор
бүт үлэзэрин нин ахсын-
ны мйдаагы хамнастары-
гар эбин 500 солк. тахса
харчы зарылдыбыт. Үлэ-
интэргэ нэрээт утары
чуолкайдык ый ахсын са-
бан нилэлээнгэ өдлөтөнө
салаататыгар өтклинэ».

Халыят бу дьыл ток
сунуу 15 күнүөздү
нүөмүрүгэр Хатылыттан
Н. Соловьев «Кизн тут
туубут буюдух ээ»
диэн ыстатыйата бөчөт
төмүтэ. Оңно автор му-
зейга аналан тутулубут
дьэс кендөө эр таһа-
рыллан барэн турары
туһунан суруйбута. Оңо-
ха совхоз парткомун сек-
ретара У. Н. Атласова
манын эппиттэ.

«А. Ф. Чичигинаров
саламатчылаах биригэ-
дэ система тагылдым-
гар үлэлин сымдар. Бу
ыймнан музей дыһа
үлэһэ килдэриндээ»

Одуннгу 25--26 күн-
нэргэр Хатылыга уонна
Хоптободо оройуон ком-
сомольскай активист мун-
ньахтара буолан, аасты-
лар. Мунньахтар уоба-
ласталаи ХХХII комсо-
мольскай конференци-
уураахтарын дьүүлүнни-
үлөбө-хамнаска сайта са-
валааһынар тустарынан
аһаас кэлэстии бэрэдэ-
гнэи бардылар.

Данкхлалтчыг ЫВСЛНХХ съезнин делегата комсомол райкомун бас такы секретара Иван Макаров уобаластаагы конференция бичиги оро йуоммут комсомольскаа тэриятэтин аадырынага оморбут критическэ этинэлэригэр толтоого. Ой курдук, мичат-комсомольскэй аатын сүгэ коллективтарбыт көрдөрүүлэрэ намыһах, оскуо лалардаагы тэриятэлэри кытта үлэ мэлтэх. 1936-дээх СПТУ-га үөрэ нээччилэри сүүмэрдээгингэ болгомото сыта уу буллубат.

Субуруускай аатына
сомхозка бийылгыттан
комсомольскай полит
үөрэттэхини систематы
гар аһарас уруктар
нилэрбиттэрин туһуна
Т. Герасимова көрсөтө
Болгооттон М. Монас
тырева эдөр коммунист
тар көмөлөрө ыраты
критикалаата. Хатыл
сыахтаады комсомоль
скай тарылтатын секрет
ра Н. Банна үүмү
сылга мытыахтаах үлэ
лэрин быдаланын бил
һиннэрде. Комсомол
тар Устаан нөрдөбүл
рин толорууга отчуоттаа
һыанара олохтоно, ыч
чаттар куустарыны
спортлошадна тутуллус
Урдукчу мыластар үөр
нээччилэр «Искра» фе
ма коллективин шеф

Һаллар. Уолаттары сүөһү
көрүүтүгөр үлэбэ таһаа-
рыгы хамсаанын Оҕо-
булдуу.

Карл Маркс аатанын
совхоз комсомолдорго
сэтте группаларга түм
сэн үзүлгилээр. Ниналар
ыаллы ололдорун да
бынытынан, СПТУ үл
тигар орооңуқтаах эти
лэр. Комсомольский тэ
рилтэ секретара А. Го
голева үчүлдигени каттэ
сибастара сурун билгнэ.
СПТУ-тан А. Сер
геев ону эмнэ биргерттэ
Совхоз комсомольский
комитетин культмассо
вай секторын салайар
Р. Данилова «Юность»
кудуун тэрилдигиттэ
ыччаттар ытыллар биз
чэрдэргэ үлгүүтүгэр эр
кэлэр түктэн үгэстэр
туоратыллыбын туһу
нан кэлсэтэ уонча олох
тоох комсомолчтар ос
куода мугтайгы сүбүөх
тэрилтэтин уолсай му
ныахтарыгар сымдыыла
рын олохтуурга эти
киллэрдэ.

«Чурапчы» союзстан муштаахха Г. Нестерев, Е. Яковлев уонна С. Протодеяннова санааларын эттилэр. Сылаанна спортзал абыллан уолаттарга тустуу, кыргычтарга аэробика секциялара үлэһээн эрэллэр. Ол эрээри, культурнай мнэссэбэй дьаһаллар билгин да мчачты оҕо бачча интернаһиртэппэтэр. Соторутааҕыта тэриллбит бичээргэ комитет эрэ чилиэннэрэ кэлбиттэр эҥэ.

Сыланга оркуулань кытта шэфтэнигэ ба лачча үлэ барарын бэлиэтиэххэ сөп. Холбоһуктаа бизчэрдэр, сбордар мы тыллаалар. Оркуулаа произносившая - күү олохтоммут. Ити күү үлэ

ДЪАҢАЛЛАРЫ УТАЛЫТЫМЫАХХА

Патилетка иккис сыйла-
гар сазасы маны оройуон
үрдүнүн 6987 гектарга
ыйытыллыахтаах. Ол ичи-
гэр 4004 гектарга туора-
таах культуралары мана
гектартан ортотунан 8
центнер бурдуу хомуйар
сорун турар. Ыйыл сү-
мөһүннөөх абылты сово-
туккалааһын былаан
эмиз улахан. Күөх маас-
саны үүннөрөн барыта
2000 тонна сыһыс угул-
дуохтаах. Итин таһынан
2700 гектарга элбэх сый-
лаах от сүмөтүн мана
былааннаахпыт, сый аһы
буоларын курдуу 3000
кээһи гектардаах сага
сир элбэх сыйлаах оту
үүннөрөтэ аман тана-
таннаахтаах. Хортуолуй
турмелс курдуу төрдүгэр
астаахтары үүннэрин со-
рудахтара эмиз кырата
сүөхтөр. Көстөрүн курдуу.

сир үлэтигэр быйылгы
кирбиһлэр саасын хонуу
үлэлэригэр эрдэттэн ки-
чэлээхтик бэлэмнээнэх-
хэс тодоруктаахтарын сө-

Саасны хоньгу улазарч
төр, курааны утары охс
нуу нийлэнгэ дэвчлэл
рын толорууга совхозта
рын бытаардылар. Онго
х, бастан, бааһнаг
нонуому киллэрмгэ гра
фиткан улахан хаалы
тахсыбытын бэлэтинб
Муус устарга дээр оро
йвон үрдүнэн 22500 тон
на органический овордур
киллэриллэхтээсэ тол
руллар кыабытан такса
эвэр. Бэлэтин туруун
совхозтар күүстэрнэ
баара-суора 4052 тонн
нонуом тахыллына. Б
улэс «Мусудай» совхо
уонна бурдуг үүнэрин
нэн акаан-минтэн дээрл

татар, кэнэбэс сойхостар
оройуоннамыт снэмнэ
хааччыыахтаах Нар
Маркс аатынан совхоз
дуһу бытардылар. Хаа
лым сүрүн биричиинэтэ
фермаларга, балбаахта
һын кыйан тэриллэбэт
гэр. Холобур, Маралайы
га, Сылгыга, Хатылыга
Одьулуунга, Арылаахх
маны адыас кыйбаттар
Балбаах аарыада «Агро
промхимия» уонна «Якут
мелиордстрой» ПМК ты
үлэһиттэригэр эмэс кыйы
дэри өскөттө. Бу нук
тэрилта баара-суоҕа 475
тонна ыорурдууну ыһтар
дизан.

Улахан иргэнийнхэр из
лэлэрэ чугааалта. Оно
фермаларга нолуому бал
бавтааһынгга бу күшэр
гэ хэмсэһыны таһары
курдук тэрийнэххэ.

Бурдун сизмэттин ыраа-
таан кондициятыгар тиздэ-
диги — энэ уталытылба-
сорук. Совхозтарга сизмэ-
ти ыраастаанын саалаан-
илик, агрономическай кор-
дубулга эппиэттэр турун-
таһыа ыраах. Оттон «Чу-
рапчы» уонна «Мугудай»
совхозтар быһыл саа-
һынахтаах бурдуктары
Золотиннаттан тиздэн ала-
ла да иликтэр. Күһүн сиз-
мэ ыраастаммалыа, конди-
циятыгар тиздэлиибэни
ууруллубута. Халлаан сы-
лайда, бу үлэни уһатар
кэнгэтэр сатамнат. Урун-
сылларга совхозтар, сиз-
мэни кэмгэтэр ырааста-
бакка тыһан баран, би-
риэмэҕэ ыктаран сыһаһы-
бодун ситэ араарбакка се-
лэҕэс кутар буолаллар.
Маньы хатылаабаат инни-
тэч овсюг бурдун сым-

от сизэмэтинэн сүтүддү
бут бурдугу ордук хичэ
лэн ыраастыаха.

Ышынга туттулдар кол-
бонор техниканы өрөмүөй
изөөн сүтз-хото тарыл-
лык. Билигин өрөмүөй
«Чурапчы» совхоз Сыла-
нар уюна Эрилик Эрис-
тиан аатынан совхоз-
арычча тэрээниннэхти
бытыллар. Үгүс өдөлө
ниелдесе хонуу үлэлери
тар тууанылыахтөөк тех-
ника ахсаана, үлэлиттар
чуолнайдына, тустөөк зөө-
лөдөр салтайааччылары би-
тэрэтиллэ минтэр.

Холбоонор техниканы
өрөмүзүнүн муус уст
тар 1 күнүгүр, сизмэ бур
дугу мралстааһыны муу
устар 10 күнүгүр дээр
бүтөөр соруу бары хаһаа
аыстыбалар иинилэргэ
турар. Ити суһал дьаһал
лары ылары өрөөр.

Д. ЛАЗАРЕВ,
ОАПХ кылабынай
агрономун эбааһынааһы
тодоросуну

Бүлгэх үзэлзвэг сүлд
дыбыттарга сэтнийг
күрдүүк, нэрээт сабыл-
дыбатах. Ол үйгэ төлөх

бут үлэгтэни иһин ахсын
ны ыйдаагы хамнастары
гар эһин 500 солж. төхс
харчы зааыллыбыт. Үлэ
һиттэргэ нэрэзти утары
чуолхайдык ый ахсын са
бан иһэлтэһингээ отде тһи
салаататыгар эгилһинээ».

ҮЛЭБЭ КИИРИЭ
Хаймат бу дьыл тох
суншу 15 күнүзэри
нүөмэригэр Хатылытан
Н. Соловьев «Кизн тут
туубут»

дизинг выставляются бочажки
тёмнота. Оно автор му-
зейга аниан тутулубу-
диза кендөө эре тааа-
рыллан баран турары
туһунан суруйбута. Ону-
ха совхоз паркомун сек-
ретара У. Н. Атласова
малыны анианатта.

«А. Ф. Чичигинаров
саламатчылаах биригээ-
дэ система таггалымы-
гар үлэлин сымдар. Бу
ыймнан музей лизта

Түүрт уон сая анараа өттүгэр. 1947 сыл күнүн тутар 12 күнүгэр, АХШ президеи Г. Трумэн конгресс икки палататын холбоонутаах мунуулар турарда, ону тэгэ өтчөлөргө граждандый сэрин бара турар Грециятыгар суунааа көмөнү нөрөргө нөрдөн тал эппитэ. Нөрдөүттүн олохтууртар икки Холбоонутаах Штаттар тас политическай стратегияларын принциптерин ийитиннөрбөтө, ол кэллн «Трумэн доктрина» диил биллэр-көстөр буолбута.

Доктрина идеологическай сүрүнүнэн сэринтисийэр антикоммунизм буолбута. Онуоха АХШ салайар эрминтэлэрэ «аан дойдуга байылыгытыгар» суудайаларын аһаастык эппиттөрө. Ол сылларга, аан дойдуга байылыгытыгар саага күрөһүбүт суудайааччылары утары турар кыахтаах аан дойдуга суох-сөбөтөх дьыһыһах күүһүнэн Советскай Союз уонна үөскөтөн эрэр социалистическай биһирэ дөрдөдүйүү буолааларын байылыгынан, АХШ тас политическай стратегията бөйүтүн өргөһүн саага социальнай формация тирэйдигэр—Советтар дойдуга-рыгар туһайбыта. «Коммунизм кини бирабыы» былаадынан саптан АХШ бастатан турар Европада уонна Азияда прогресс уонна демократия күөстө-ригэр модун охсууну өнөрөргө, аан дойдуга бүтүнүттүгэр реакционнай режимнэри—вассаллары бөөрөгөтөргө, аан дойдуга үһүс сэринтигэр бөлөмүнүн ийитин ийинэ аан дойдуга антикоммунистическай бөлөхтөһүүнү түмүгэ былааннабыта. Онуоха ССРС-ы утары атомнай сэрин буолуо сөбүнүн билииниллэбитэ уонна Пентагон туһааннаах байыаннай-стратегическай былааннар бүтүн серияларын ийитин өнөрүбүтэ. Олор Советскай Союз кытас кэм ийитэр АХШ атомнай аһаардастык айбардаһынын тохтолутун эрэ түмүгэр олоххо киллэрэллэбэтэхтөрө.

Атомнай дыулатар кыахтарыттан матан ба-

ран АХШ салайар эрминтэлэрэ үөскөтөн эрэр социалистическай биһирэ дөрдөдүйүүн экономикай уонна политическай хаар-чактааһынга, ийитэхэ сабалланнэн үлүүһүүнү сөһүүгэ эрэллэрин уур-буттара. Кинилэр антисоветскай туһайылыаһа сабылалаах байыаннай-политическай бөлөхтөр бүтүн кижилэрин—НАТО-ны, СЕАТО-ны, АНЗЮС-ы—боочойбуттара. АХШ, аан дойдуга политическай картанын таптабытынан кырайырга уонна араас эрэллүүнэргэ тыһааһыны сытырхатарга сорунан, ол күүһүнэн өтөйүү политическай кытырын чэп-чэтэйдэр суоттанан, атын дойдуга ис дьыһааларыгар сирэй-хараа суох эрөөһүн барбыта. Иранга Мосаддык правительствотын суулаарымы, Корейга сэринин төлө тартымы, Индокитайга үгүс сылларга сабыланилээх агрессия—«Кубааабы кризис»—«Трумэн доктрина» ону тэгэ кинини саллаа-быт, отут сыла эиэе кутун тутарга туолар «Эйзенхауэр доктрина» олоххо киллэриллэлэрин сорох эрэ сүрүн сүһүөхтөрө ийитиннэр. Ол эрээри норуоттар тутулуга суох буолууга тартыстылар күүстээх буолан биэрде.

Алта уонус сыллар бүтүүлэригэр—сөтө уонус сыллар сабаланыларыгар АХШ салайар эрминтэлэр ордук ядернай үйэе күүһүнэн өтөйүү политическай кэскилэ суоһун уонна кутталлаарын итэрийэн уруок ылыт курдук буол-буттара. Советскай Союз түүлүүрүн түмүгэр аан дойдуга оторун авансцена-тыгар тыһааһыны сыма-тын политическай тахсыбыта. Аан дойдуга ийитэр эйэлээх кэлэр кэм кини кэскиллэре арыллыбыта-ра. АХШ реакционнай күүстөрө оннук кэскили

адыһын собулаабытхотөрө ийитиннэр тыһааһыны сымаатын политическай охсууну өнөрүбүт-тара.

1982 сыллаахха АХШ-гар былааска саамай реакционнайдартан биһирдэ-төрө, элбэх сылларга сэринтисийэр өйдөмүт-сабалламмыт Рейган администрацията кинирбөтө. Дьэ уонна утас буолбатаа Вашингтонга «Трумэн доктрина» сөхсүтүлүбүт саага көрүгэ—Рейган «неглобализм доктрина» күөрэе кымыта.

Онон эиэ АХШ салайар эрминтэлэрэ атын го-сударстволар уонна норуоттар суверенитеттарын кинилэргэ тытараммын көрдөрүлүбүтэ. Ол Ливияга интервенция, Гренадага утары сабыл-нилээх агрессия, Ливия эйэлээх салинаахтарын бомбалааһыта, Афганистан, Никарагуа, Ангولا, Кампучия норуоттарын утары «биллэриллэбэтэх сэринлэргэ» илэ-бөдө көс-түбөтө.

Ол эрээри «Рейган доктрина» тыһааһынай куттала кини ядернай сэринин төлө тартымы сөп-төбүтүн аадырдыгар буолар. Онон бөлөмүнүн кэскилэ-үйэ биһир триллион доллары ороскуоттаабыт «Американы хаттаан сабыл-лааһы» программата уонна космоны милитаризациялааһын былааннара сулуспалылар.

Эйэ мантиэтинэн, диил саага бийиги дойдубут, күүһүнэн өтөйүү политическай уонна агрессивнай доктриналартан аккаастаабы буолар. Кини аймах дьыһаатыгар эппиэ-тинэстээх буолуу холобура—бары чыһанай дьон-нор улам ордук улахан ойбулларын илан иһэр ядернай сэрин сөбө суох аан дойдуга советскай программата. Дьон холбоонутаах активнай дулуурда-ра агрессивнай доктрина-лар, ол ийитэр «Трумэн доктрина» уонна Рейган доктрина» түгнэс-тисийэр мантиэтинэн буолар.

Ю. ЛЕВЧЕНКО, (ССТА).

Олунньу 28 күнүгэр сааалаан ытыллыбыт нуучча дуобатыгар республика биһирдэстэн бастыыр ийин күрэхтэнин түмүктэннэ.

Чемпионат ССРС дуобатын федерацията киллэрбөт саага бырабыллынан ытыллына.

Эр дьоннорго өтөрүнүн түмүктэбэтэх күүстээх саа-тааһах күрэхтэнин буолла. Александр Азаров—Ленинград куорат ийин төгүллээх чемпионо, РСФСР финалиһа, Андрей Филин—Украинскай ССР үһүс призера, Егор Моринов, Иван Пинигин—республика эки-чемпионнара. Дьах-талларга Татьяна Андреева—Саха сирин норуоттарын X юбилейнай спартакиадаларын призера, Ольга Чепалова—Россия «Урожай» ДСО чемпионката.

Күрэхтэнин тигэх партияда дьон тыһааһы-наахтык ытыллына. Арай эр дьоннорго Алек-сандр Азаров (Чурапчы) чемпионвохтаага эрдэт-тэн биллибэтэ. Кини ба-ры оонньооччулартан хаачы да таһыччы үчү-гэй бэлэһинэни көрдөр-

Синтома: республика чемпионо А. Азаров. П. Оконешников фотота.

де Иван Пинигинин (Алексеевскай) эрэ тэг-нэстэ уонна атын 14 оч-куу байытыгар сууруна. Ийинэ—үһүс миэстэри Алексеевскайтан сылдыр маастар Егор Моринов уонна Ньурба орто ос-кулатын үөрэнээччигэ маастарга кандидат Вени Токусарен былдыасталар.

Онон Моринов кыаһан Вени төрдүс миэстэ-тэбиллэ. Оскутун тэг-нэстэ буоллар коэффи-циент быһытынан кини ийинэ миэстэ-тахсыа-таага. Үһүс биһирдэстэн миэстэ-таа Иван Пинигин Покровскайтан сылдыр Семен Яковлевы хотон таһыста.

Дьахталларга бийиги биһир дойдугаахтык бил-лигн СГУ-га үөрэнэр Оль-га Чепалова уонна Та-тьяна Андреева (Покров-скай) 10,5 очкуу хому-йаннар тэгнэһэн баран-нар Ольга коэффицент көрдөрүүтүнүн чөрбөһөн бастан таһыста. Үһүс миэстэни Марина Лыт-

хун, үһүсүт тэтэрээтэр, араастын тутуллубут учуебниктар. Төрөппүттэр бийлэрин оҕолорун оҕолуктары астына көрдүлэр, хайдааттар, оҕолор айар дьовурдарын сайыннарыга үлэтин ийин учууталга махтан-нылар.

Төрөппүт нэдизлэтин түмүктэһинигэ Анна Петровна ийини сөрүк-тары туруорда, хаачы-ыраахтар баалларын ийде. Төрөппүттэр са-лааларын атаастаһалар, оскуоланы уонна оҕоло-рс үөрэнэр кылаастарын ийде кыска сибээстээхтик үлэллэргэ. Бийыл III кылааска аан бастаан экиэмен ытыллырыннан сибээстээн нуучча ты-лын уонна ахсаан уруок-тарыгар сыдыһыны эл-бэтэ, оҕолор дьыһааһы саруудаһарын толоруу-ларын хантуруулааһы-ны күүһүрдүгэ. Кылаас таһынан аадыга, оҕолор учуебниктарын ыһаастык тутууларыгар болгомто-ну ууһарга сөбөстүлэр, төрөппүт нэдизлэтин тэ-рийэн ытыһыны үгэсэ күүһүтүгэ быһаарды-лар.

М. НИКОЛАЕВА.

«Мугудай» совхоз То-лонооһу отделениетын «Маяк» уонна «Кусты» фермаларын ыһааһы-сытара ааспыт сыл тү-мүгүнн былааннааһы-наага 95595 кг элбэх үүтү ыһыһыт. Үүтү аһара ыһын ийин рабо-чайдары кытары оҕоһул-лубут коллективнай дуо-габар билиһиннэһитигэр олохуран аарылыбыт эйин төлөбүр отделени-е советинан биһирдэстэн совхоз кини аппаратыгар есө тохсунууга түһэ-рилиһитэ эрээри, ыһааһаах харчыбыт су-раа суох сүттэ.

Бийиги төлөбүр тар-да сылааччыларга үлэит интэрийин үрдүктүк ту-талларыгар сүбэлэһит-тэ. Харчыбытын күүтэ-бит.

Е. ВЛАДИМИРОВА, Т. ШЕЛОМОВА, У. ГОГОЛЕВА, манньаахтар.

«Мугудай» совхоз саалатата, сельсовет исполкома, отделение совхоза совхоз млопо-щигар Варламов Дмит-рий Елсеевична тап-тыыр көргөһө.

ВАРЛАМОВА Екатерина Илларионовна

уһун ыраахан ырыт-тан өлбүтүнэн кутур-баннарын тириэрдэллэр.

Таптыыр аҕабыт, элбэит, аһаахтык мол-козной тутуу ветерана

МОНАСТЫРЕВ Иван Саввич

89 сааһыгар ыалдьан өлбүтүн, дьириник курутууан туран, би-лээ дьонугар ийитин-нэрэбит.

Уола, кыһа, сьэһнэрэ, аймах-тара.

Оскуола уонна төрө-пүт сибээһин күүһүрдүү-гэ, үөрөх-иити үлэтин тосту туһаарыга Чу-рапчы аҕас кылаастаах оскуолатын үһүс кылаас-тын учуутала Анна Пет-ровна Спиридонова бары кыһааһытын уурун үлэ-лир. Соторулааһыта кы-лааска төрөппүт нэдизлэ-тэ көхтөөхтүк ытыллына. Кини сүрүн сыма-ны, оҕолор режимн, са-нитарнай-тигнэна нөрдө-бүллэрин тутуууларын, ы-лаастын таһынан сым-тын, суунак-тараанан сыдыһыларын көрүү, үөһөдөр тэббириннэрин кыйдах тутуу сыдыһа-аһыт бөһөһүрүккөһүнн буолла. Нэдизлэ устата ытыллыбыт дьаһаллары төрөппүт комитетин пред-седателинан бастакы кы-лаасан саалаан үлэ-лир Ирина Васильевна

Габышева былааннан салайда. Кылаас үрдү-күн 18 төрөппүт баар. Кинилэр нэдизлэ уст-а-тыгар уруокка сыдыһы-ларын графика оҕоһу-дуна. Ол түмүгэр 12

төрөппүт күнүгэ үстүү уруокка сыдыһан бийэ-лэрин оҕолорун уонна кы-лаас үөрэнээччилэрин уруок кэминээһи нөдө-руускаларын сөһүндөмө-рүнэн көрөн бэрэбэр-кэлээтилер. Үөрэнээччи-лэр уруок күнүгүтүнн нөдү-үстөөхтүк туһаанал-ларын, таһаарылыах-тык үлэллиллэрин хай-баһылар.

Ийин таһынан учуу-тал уонна төрөппүт ко-митета сөбөһөһөн сорох төрөппүттэргэ биһирдэ-лээн соруудаһары төлө-бөтүлүтэ. Ол нурдук, Пиадрия Илюкентьевна Неркина үөрэнээччилэр аажык тутуууларын бөһөһүрүккэһөн, сорох «оҕоһо» хойт-ан уту-балларыгар, уруок ааба-р биһирдэһи тутуулаа-рыгар ийин өҕөрдө. Оҕо-тон Зоя Константиновна

уонна Егор Иванович Га-бышев ахсааһыта, Ирина Ильичина Полова нууч-ча тылыгар дидактиче-скай картчалары оҕо-рон учууталга туттарды-лар.

Субуота ийинэ төрө-пүттэр түмөһөн нэдизлэ-тин түмүктэһилэр. Оҕолор төрөппүттэригэр аһаан бастаһа тэрийдилэр. «Аврора», «Маяк», «Де-льфин» диил эппиэктар-га хайдыһан сыл аһаарын устата үлэһэбит үлэ-тир астынан турар көр-дөхүлэр. Онон бааллар оҕолор үлэ уруугар оҕоһот оҕоһунтара ап-пинаһын, тигин, сыһа-ры, уруһуй, аахыт кэһэһиннэн ис хоһоо-нулар уруһуйдаһын, ы-рыскай (иһи-сиги) ий-тингэри остоһуһаһа-нылар. Литератури-и айымнылаага өнөр-төө-

«Сага олох» (Новая жизнь)—орган Чуралчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

«Мугудай» совхоз саалатата, сельсовет исполкома, отделение совхоза млопо-щигар Варламов Дмит-рий Елсеевична тап-тыыр көргөһө.

ВАРЛАМОВА Екатерина Илларионовна

уһун ыраахан ырыт-тан өлбүтүнэн кутур-баннарын тириэрдэллэр.

Таптыыр аҕабыт, элбэит, аһаахтык мол-козной тутуу ветерана

МОНАСТЫРЕВ Иван Саввич

89 сааһыгар ыалдьан өлбүтүн, дьириник курутууан туран, би-лээ дьонугар ийитин-нэрэбит.

Уола, кыһа, сьэһнэрэ, аймах-тара.